

KIADJA AZ »ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET«

Megjelenik egylet minden hó közepén.
Az ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj:
Egész évre 120 korona, fél évre 60 korona.

Szerkesztő: RÉPÁSSY MIKLÓS.

Szerkesztőség: Budapest, Földmiv. minisztérium (V., Országház-tér II. sz., II. em.).
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Patria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Meghívó közgyűlésre. — Az általános forgalmi adó és a tógazdaságok. — Levél a Balatonról. L. K. — Társulatok. Egyesületek. — Vegyesek. — Hivatalos árjegyzés. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Országos Halászlati Egyesület.

Meghívó.

Az Országos Halászlati Egyesület f. évi március hó 22-én (csütörtökön), d. u. 5 órakor az Országos Erdészeti Egyesület székházában (V., Alkotmány-utca 6. sz., II. e.) tartandó

évi rendes közgyűlésre

az alapszabályok 9. §-a alapján t. Címet tisztelettel meghívom.
Budapest, 1923. február hó 15.

Báró Inkey Pál
elnök.

Tárgysorozat: I. a „Halászlát” február 15-i számában.

Az általános forgalmi adó és a tógazdaságok.

Az általános forgalmi adó kérdését a halászlathoz viszonyában már több ízben szóvá tettük lapunk hasábjain. (L. 1921. évf. 17—18. számában: „Az általános forgalmi adó és a halászlát” és az 1922. évfolyam 1—2. számában: „A mesterséges halászlát és az őstermelés fogalma.”) Rámutattunk a törvény szelleme és a végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás közötti ellentétre, különösen pedig arra az erőszakolt, minden tárgyi alapot nélkülöző felfogásra, amely az utasításban nyer kifejezést, hogy t. i. a mesterségesen létesített tógazdaságokban úzított halászlát nem esik az őstermelés fogalma alá.

Ezeknek a felszólamlásoknak azonban nem lett meg a kellő eredménye, épp úgy, mint a más irányban rövid úton megkísérlett felvilágosításoknak sem s a tógazdák kénytelenek voltak túrni, hogy ezzel az újabb adóterherrel sújtassanak.

Szerencsére akadt azonban köztük olyan is, aki nem sajnálta a fáradságot és ügyét a felsőbb bíróság döntéséig

vitte. Dr. Goszthony Mihály, a bárdibükki tógazdaság tulajdonosa az, akinek halászlak lehetünk, hogy a kérdés végre a maga igazságában nyert legfelsőbb döntéssel kielégítő megoldást. Az erre vonatkozó okmányokat, tanulságul mindenki számára, dr. Goszthony Mihály szivességéből az alábbiakban közöljük.

Miután a bárdibükki tógazdaságnak forgalmi adó alá vonása ügyében az illetékes pénzügyigazgatósághoz intézett fellebbezésének eredménye nem volt, dr. Goszthony a következő panasszal élt a m. kir. közigazgatási bírósághoz:

Tek. m. kir. Pénzügyigazgatóság! A kaposvári tek. m. kir. Pénzügyigazgatóság 43.059/VI. 1922. sz. határozatát, halgazdaságom általános forgalmi adó ügyében sérelmesnek és törvényellenesnek találok, az ellen tehát ezennel panasszal élek a nagyméltóságú m. kir. Közigazgatási Bírósághoz; tisztelettel kérem tehát a tek. m. kir. Pénzügyigazgatóságot, hogy ezen panaszomat oda felterjeszteni méltóztassék. *Indokaim:* Nem akarom ismételni a tek. Pénzügyigazgatósághoz beadott előterjesztésemet, de annak csatolását kérve és arra, valamint a vonatkozó törvény és végrehajtási utasításra hivatkozva, minden kétségen felül áll, hogy úgy a törvény, mint a rendelet nem minden halgazdaságot minősít forgalmi adókötelesnek. Érthető általános finánciális szempontból, hogy a pénzügyi hatóságok minden halgazdaságot a forgalmi adó alá kívánnak vonni, de az alábbiakban ki fogom mutatni, hogy ez téves álláspont és bizonyos vagyok benne, hogy a nagyméltóságú Közigazgatási Bíróság, mint pártatlan legfőbb hatóság, indokaimnak helyt adva, a tek. Pénzügyigazgatóság határozatát az én esetemben hatályon kívül fogja helyezni.

1. A helyes döntés végett tehát elsősorban is vizsgálni kell, hogy hol van a határ a forgalmi adó köteles halgazdaságok és a nem adóköteles halgazdaságok közt. Úgy a törvény, mint a rendelet méltányos és igazságos interpretációja szépen megadja erre a választ.

Úgy a törvény, mint a rendelet világosan kimondja, hogy *forgalmiadómentes a földművelés általában és azzal kapcsolatban az őstermelés kiegészítő részét képező és nem külön kereskedelmileg, avagy bérelt területen műszaki berendezésekkel úzított halgazdaság a forgalmiadó alól mentes.* A végrehajtási utasítás 11. § pedig még helyes magyarázattal a contrarió kiegészíti ezt azzal, hogy *mikor esik a halgazdaság forgalmi adó alá „mondván”, hogy általános forgalmi adó alá esik továbbá a halgazdaságnak vagy vadászathoz bérelt területen kereskedés céljából úzése és a halaknak vagy vadaknak kereskedelem útján való forgalombahozatala.* Világos ezen rendelkezésekből, hogy forgalmi adó alá csak azon halgazdaságok esnek:

a) amelyek a mezőgazdasági őstermeléssel kapcsolatban nincsenek és amelyek egy ilyen őstermelés kiegészítő részét nem képezik;

b) azok, amelyek külön kereskedelmi alakulatban létesítettek, mint pl. a haltenyésztő részvénytársaságok, vagy külön e célra alakított egyéb kereskedelmi alanyok;

c) továbbá azok a halgazdaságok, amelyek bérelt területen műszaki berendezéssel létesítettek.

2. A fenti rendelkezésekből önként következik, hogy a tek. Pénzügyigazgatóság önkényesen és helytelenül interpretálja 43059/VI. 1922. sz. határozatában ezen rendelkezéseket, amikor határozatát azzal iparkodik indokolni, hogy az olyan halgazdaság is forgalmi adóköteles, ahol a halakat etetik, ahol a halakat nagy tételekben adják el és hogy a halastavak mesterségesen létesítettek. Sem a törvény, sem a rendelet e tekintetéről nem szól, ezt tehát indokul felhozni nem lehet; de különben is köztudomású tény, hogy minden állat eszik az őstermelésben, ezt tehát elválasztó vonalnak felvenni semmiesetre sem lehet. Lehetetlen indoklás az is, hogy az olyan halgazdaság is forgalmi adóköteles, amelyik nagy tételben adja el a halat. Ez éppen az ellenkezőt bizonyítja, mert hiszen a végrehajtási rendelet 11. §-a szerint éppen ellenkezőleg a halászat csak akkor adóköteles, hogy ha a hal nyílt üzletben részletereskedelem útján adatik el. A termelő tömegeladását még soha egy komoly szakértő sem minősítette kereskedésnek.

Az sem érv, hogy egy halgazdaság mesterségesen létesített, mert ha a törvény minden mesterséges tőgazdaságot akart volna forgalmi adó alá vonni, akkor nem tett volna különbséget, hanem igenis megtette azt a elválasztó vonalat, hogy csakis azon mesterséges halgazdaságok forgalmi adókötelesek, amelyek vagy bérelt területen vagy kereskedelmi üzlet céljából és nem az őstermeléssel kapcsolatban létesítettek és még amellet nagy technikai berendezésekkel bírnak.

3. Ezek után most már csak azt kell vizsgálni, hogy ezen kétségtelen elvi és elválasztó tétellekkel szemben, milyen az én tulajdonomat képező bárdibütki halgazdaság:

a) nem kell bizonyítanom, mert köztudomású és a tekintetes pénzügyi hatóságok előtt nagy adóim alapján is ismeretes, hogy családdal közös bárdibütki gazdaságom kb. 1500 kat. hold és oly intenzív őstermelő mezőgazdaság és szőlőgazdaság, amelynél intenzívebb Somogy megyében nincs; ennek kiegészítő és vele kapcsolatos részét képezi a 130 kat. holdat tévő halgazdaság, amely annyira kiegészítő rész, hogy mindennel a mezőgazdaság látja el, tehát a mentesség azon feltétele, hogy kiegészítő és kapcsolatos és nem külön kereskedelmi, üzlet kétségtelenül kitűnik a területarányokból is;

b) de nem is bérelt területen gyakoroltatik, hanem saját tulajdonom;

c) és soha kereskedést nem folytatok, hanem mint termelő éppen úgy adom el a halat, mint a búzát vagy az állatokat; maga a panaszolt határozat is elismeri, hogy nagy tételekben adom el a halat;

d) ezen három minősítő körülmény mellett még ha volna is tavaimnak nagyobb technikai berendezése, még az sem jöhetne számításba, miután a többi három minősítő körülmény mellett ez már figyelembe sem jöhetne, amint ezt a végrehajtási rendelet 11. §-a minden kétségen felül igazolja, mert ezen szakasz egy szót sem szól technikai berendezésről, hanem csak bérelt területről és kereskedésről, de emellet kiemelem ismételten, hogy semmiféle technikai berendezése nincs és tavaimnak sem beszivattyuzási, sem kiszivattyuzási telepe nincs, sem halszárító telepe; egyszerűen a víz a rétekre ki van vezetve töltések közé, ez pedig figyelembe nem jöhet, mert egyébként a terület nem bérelt, a hal nem kereskedés útján hozatik forgalomba és mert a legszorosabb, sőt elválaszthatatlan kapcsolatban van 1500 kat. holdas mezőgazdaságommal.

Mindezek alapján mély tisztelettel kérem a nagyméltóságú m. kir. Közigazgatási Bíróságot, hogy a sérelmes határozat hatályon kívül helyezése mellett kimondani méltóztatnék, hogy bárdibütki halgazdaságom forgalmi adómentes. Tisztelettel Dr. Goszthony Mihály s. k.

Erre a panaszra aztán a m. kir. Közigazgatási Bíróság a következő ítéletet hozta:

Kiadmány. 14.489. P. 1922. A magyar állam nevében! A Magyar Királyi Közigazgatási Bíróság. Dr. Goszthony Mihály bárdiudvarnokai adóügyét, amelyben a kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság 1922. október 24-ik napján 43.059/VI. 1922. szám alatt hozott határozatával a halgazdaság után általános forgalmi adó lerovására kötelezte, az adózó félnek panaszára 1922. évi december hónap 22-ik napján tartott nyilvános ülésen tárgyalás alá vevén, a következőképpen ítélte: A m. kir. Közigazgatási Bíróság a panasznak helyt adva, a halgazdaság után leróni elrendelt általános forgalmi adó megfizetésének kötelezettsége alól a panaszost felmenti.

Indokok: A pénzügyigazgatóság a halgazdaság után a panaszost az általános forgalmi adó lerovására azért kötelezte, mert megállapítást nyert, hogy a halastavak mesterségesen haltenyésztés céljára létesítették, technikai berendezésekkel vannak ellátva, a halak rendszeresen tápláltnak és nagy tételekben hozatnak forgalomba, miért is a 130.000/1921. pénzügyminiszteri szám alatt kiadott végrehajtási utasítási utasításnak 9. §-ának 5. bekezdése és a 11. § 1. bekezdése értelmében a panaszos a haltenyésztésből származó bevételei után általános forgalmi adó alá esik.

Ezzel szemben a panaszos azt vitatja, hogy a halgazdaság nem vonható általános forgalmi adó alá, mert a pénzügyigazgatóság által ismert tényállás szerint is a halgazdaságot nem bérelt területen üzi és termékeit nem kereskedés útján hozza forgalomba a közvetlen fogyasztás céljaira, hanem a 130 kat. holdat kitevő halgazdasága kiegészítő és kapcsolatos részét alkotja az 1500 kat. hold nagyságú saját birtokának, amelyen intenzív mező- és szőlőgazdaságot folytat és a tenyésztett halakat nagy tételekben mint termelő, tehát nem mint elárúsító üzlettel bíró kereskedő adja el, miért is ez a kereseti tevékenysége, mint az őstermelés keretébe tartozó az 1921. évi XXXIX. törvénycikk 29. §-ának 2. bekezdése és a végrehajtási utasítás 11. §-a értelmében az általános forgalmi adó alá nem vonható.

A bíróság megállapítja, hogy a törvény előbb említett pontja szerint nem esnek általános forgalmi adó alá az őstermelés és annak mellékhaszonvételei, amelyek közé általában a halászat is tartozik. Azonban a halászatnak bérelt területen kereskedés céljából üzése és a halaknak kereskedelem útján való forgalombahozatala már általános forgalmi adó alá vonandó a törvény kifejezett rendelkezése szerint. A törvény indokolásának idevonatkozó része magyarázatképpen csak annyit említ, hogy: abban az esetben, ha a termelő közvetlenül árusítja el terményeit a fogyasztónak, a közvetítő kereskedelem hasznát is maga szedi be és így az osztó igazsággal ellenkeznek, hogy az ezt terhelő adótól mentesíttessék. Ugyanez áll a halakra is, tehát ez a rendelkezés kizárja azt, hogy a halászattal idegen vizekben üzletszerűen foglalkozó kereskedelmi vállalatok mint őstermelők adómentességet igényelhessenek.

A törvény vonatkozó rendelkezéséből és annak indokolásából kitűnően a halászat, mint az őstermelés körébe eső gazdasági tevékenység általában nem vonható általános forgalmi adó alá és az alól csak két esetben van kivétel:

1. ha a halászat bérelt területen kereskedés céljából üzetik, vagy
2. ha a halak kereskedés útján hozatnak forgalomba.

Sam a törvény rendelkezéseiben, sem annak indokolásában nincs támpont arra nézve, hogy a technikai berendezésekkel ellátott vizekben üzött mesterséges haltenyésztést, mint az őstermelés fogalmát meghaladó üzleti vállalkozást, a törvényhozó általános forgalmi adó alá kívánta volna vonni. Az a körülmény, hogy az őstermelés köré tartozó valamelyik gazdasági tevékenység és így a halászat is intenzíve, azaz az illető gazdasági ágak a természet által nyújtott hozama mesterséges emberi beavatkozással, technikai berendezésekkel emeltetik, a törvény általános rendelkezései szerint nem vonja maga után a forgalmi adókötelezettség beálltát. Ez az eset csak akkor következhet be, ha az őstermelés termékeit maga az őstermelő ipar-cikkékké feldolgozva értékesíti, vagy ezeket üzletszerű kereskedés útján a közvetlen fogyasztás céljára maga hozza forgalomba. Mint-hogy pedig a panaszos a halászatot nem bérelt területen üzi és nem üzletszerű berendezés útján hozza forgalomba, a rendelkezés rész értelmében kellett határozni. Budapest, 1922. évi december hó 22-ik napján. Dr. Ajtay József s. k., előadó. Dr. Gulya s. k. tanácselnök. Bieber Gyula s. k., az előadó helyett.

Ehhez az ítélethez igazán nem lehet mit hozzáadnunk. De különösen megnyugtató a halászatot üzők részére, hogy végre egyik legfelsőbb bírósági fórumunk döntése sem hagy fenn kétséget aziránt, hogy a halászat mindig s minden körülmények között őstermelés; e tekintetben utalunk az indokolás utolsó bekezdésének szövegére, amelyik többek között így szól: „Az a körülmény, hogy az őstermelés közé tartozó valamelyik gazdasági tevékenység és így a halászat hozama... is, technikai berendezésekkel emeltetik, a törvény általános rendelkezései szerint nem vonja maga után a forgalmi adókötelezettség beálltát.”

Az „Utasítás” tehát, amint azt már rég megmondtuk, e részben teljesen téves alapon áll s sürgős helyesbítésre szorul.

Levél a Balatonról.

A Balaton halászata ezen a télen, úgy látszik, teljesen befagyott. Kétségbeejtő a Balaton jegének magatartása december 7-ike óta, amikor a hígvízi halászatot a hirtelen beállott fagy miatt be kellett szüntetnünk.

Feltűnő rövid idő alatt képződött 8—10 cm. vastag jégkéreg, amelyen december 18-án és 19-én — fagy-pont körüli hőmérséklet mellett — Siófok környékén megkíséreltük a jeges halászatot. De az eredmény, mint ilyenkor az első napokban rendszeren, elég silány volt.

Az összefüggő jégkéreg képződését ugyanis erős szelek előzték meg, melyek a jégkását, „szotyét“ nagy garmadákban verték a parti régiók korábban összeverődött jege alá, úgy hogy a nagy jégsíkon alig akadt egy-egy tanyára való „törés“-mentes, alsó felén is valamelyest síma jégmező. Sok helyen a kása méter vastagon, sőt vízfenékgig is torlódott a jég alatt.

December 20-án már megint 3° meleg volt, úgy hogy a jégre nem lehetett többé rámenni. Eppen karácsony előtt pár nappal, mikor legjobban áhították a balatoni halat, be kellett szüntetni a halászatot. December 23-án már 6° meleg is volt a reggeli órákban, Szilveszter napján délben 13°-ra emelkedett a hőmérő.

Persze el is ment a jég legnagyobb része a Balatonról, úgy, hogy január 4 én már újra hígvízre mentek ki a halászok és halásztak változó eredménnyel egész január 16-ig.

Legszébb fogásuk a különben halban elég szűkös alsóörsi vizen volt, ahol — erős délnyugati szél után, mely a még uszkaló nagyobb jégtáblákat az északi partra vitte és a zörgő jég elől riadva elhuzódó keszegcsapatokat az alsóörsi és almádii öblök menedékeibe gyűjtötte — közel 180 q keszeget húzott ki öt háló egy tanyavetésre. Sok is volt a jóból egyszerre, mert a magas vasúti tarifa miatt a ritka szép hal legnagyobb részét potom pénzért kellett elvesztegetni.

Január 17-én kezdődött a balatoni halászok szomorú böjtje. Január 16-án délután, épp a halászok hazatértekor, feltámadt az a három napos rettenetes hózivatar, amely három hajó halász kitarását és viharezetségét a sarki utazókra emlékeztető kemény próbára tette. Ezeket szegényeket, a legszélső tanyák halászeit, a gőzhajó már hiába igyekezett felvenni, mert hajóikat a vihar a parti jégtörésbe dobta ki. Csak másnap reggel lehetett a halászatokat magukat veszedelmes helyzetükből kiszabadítani, a hajókat meg csak pár héttel utóbb, néhány napi langyos idő után, sikerült nagy nehezen révbe szállítani.

A három napi vad orkánnal Aiolus — úgy látszik — annyira kitombolta magát, hogy azóta hetekig még csak egy kis szellő erejéig se tudta magát összeszedni. A harmadik éjjel 2 órakor elállt a vihar és reggelre már az egész Balaton újra be volt fagyva.

Azóta egész máig nem volt akkora szél, hogy az alig 3—4 cm. vastag jeget szétörte és kidobta volna. Még az epedve várt jégtörő Mátyás is rációlt a melléknevére, mert a megváltó déli szelet csak nem hozta meg.

Ma, február 27-én is az a szomorú helyzet, hogy amit a verőfényes nappal felolvaszt, azt az éjszaka fagya újra jéggé keményíti.

Mostanában csak a kikötőkben, a jég alatt próbáljuk a halászatot kisebb szerszámokkal. Ilyen kísérletezés közben szereztem az alábbi tapasztalatot, amely talán érdekelni fogja a „Halászat“ olvasóit.

A pontyfélék családjában a ragadozó ön vagy balin (*Aspius rapax*) az egyedüli, amelyről közismeretes,

hogy hal a főtápláléka. A Balaton vizében a kis süllőn kívül főleg gardára és kűszre vadászik, amint a sport-horgászok a kikötő közelében sűrűn észlelhették. Aránylag kicsiny szája ugyanis csak az ilyen hosszukás, nyúlt orsóalakú halnak elnyelésére képesíti.

Az önön kívül a Cyprinidák családjában még talán a márna az, amelyik néhol és néha hallal is él. Herman Ottó „A magyar halászat könyvében (II. 694.) csak annyit mond róla, hogy halivadékkal is táplálkozik, de a legújabb tudományos eredményeket magába foglaló K. Smolián-féle „Merkbuch der Binnenfischerei“ (I. 137.) szerint „stellenweise, aber selten Raubfisch“, vagyis „helyenkint, de ritkán ragadozó hal.“

A Balaton szelíd gardájáról vagy sugárkardosáról azonban egyik halélettanban sem olvastam, hogy ragadozó hajlamai volnának. Herman Ottó csak a rovarfogdosásban való ügyességét dicséri, Vutskits György pedig — a Balaton halairól szóló érdekes könyvében — csupán annyit mond róla, hogy „tápláléka ugyanaz, mint a többi pontyféléké.“ Kurt Smolián szerint is táplálkozás dolgában a kűsznek vetélytársa.

Én azonban a napokban olyat tapasztaltam a mi balatoni heringünknél, amit a halélettan tudós buvárai még talán nem tudtak idáig, de ami a Balaton öreg halászaí előtt éppenséggel nem volt ismeretlen.

Csodálkoztam a mult napok egyikén, mikor egyik kikötőnkben a merítő hálóval kiemelt kűszök között egy-két gardát is találtunk. A főhalászmester ennek azt a — nekem kissé laikusnak tetsző magyarázatát adta, hogy a garda télen szeret bejárni a kikötőkbe kűszre halászni.

„De hisz a garda nem él hallal!“ — vettem én ellen.

„Ha nem is él belőle — volt a válasz — de bíz' szeret az kűszözni nagyon.“

Ma február 27-én aztán csakugyan kezembe került egy még élő garda, amelynek szájából egy jól megtermett szélhajtó kűsz farkúszójának csak a csücske látszott még ki. Épp ott volt mellettem Borbély főhalászmester. Elégtétellel állapította meg, hogy:

„Tudtuk mi azt már, kérem, régen, hogy nem legelesző hal a garda.“

Siófok, 1923. február 27.

L. K.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi február hó 12-én Dr. Dobránszky Béla alelnök elnöklété alatt ülést tartott. Jelen voltak: Corchus Béla alelnök, Kocsy Imre, Dr. Korbully Mihály, Kuttner Kálmán pénztáros, Répássy Miklós, Simonffy Gyula ügyv. titkár, Báró Szurmay Sándor, Zimmer Ferenc.

Távolmaradásukat kimentették: Scheiber József, Végh János.

1. Az ülés megnyitása után elnök bejelenti az egyesületet is közelről érintő azt az örvendetes eseményt, hogy egyesületünk alelnökét Corchus Bélát kormányzó úr Ó Főméltósága kegye legutóbb a m. kir. gazdasági tanácsosi címmel tüntette ki. Találó szavakkal méltatja Corchus Béla érdemeit, amelynek során megállapítja, hogy senkit sem érhetet igazságosabban ez a kitüntetés, mint szeretett alelnökünket.

Bejelentése után a jelenlevők lelkesen ünneplik nevezettét s az ülés a bejelentést örvendetesen tudomásul veszi.

Az elnöki bejelentés során elnöklő alelnök kifejezést ad abbéli véleményének, hogy az egyesületi élet és tevékenység fokozását kedvezően mozdítaná elő az, ha az egyesület időnkint a tagok részére nyilvános előadásokat, a közérdekű halászati kérdések megbeszélésére vitanapokat tartana.

A tárgyhoz hozzászólók mindnyájan helyeslésüknek adnak kifejezést s az ülés elhatározza, hogy kellő előkészítés után a kérdést napirenden tartja s a megvalósítás iránt kísérletet fog tenni.

2. Titkár jelent a „Halászat“ lap támogatására legutóbb befolyt adományokról és javasolja, hogy a nagylelkű adakozóknak az egyesület hálája és köszönete megfelelő módon juttatassék kifejezésére.

Az ülés a javaslat méltánylása mellett elhatározza, hogy az adományok befolyta után a lelkes adakozóknak nyilvánosan a lapban fog köszönetet mondani.

Jelenti továbbá *titkár*, hogy a Magyar Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ kebelében alakult végrehajtó-bizottság Dr. Dobránszky Béla alelnök egyesületi kiküldöttünket tagjává választotta, továbbá, hogy nevezett központ kéri a tagsági hozzájárulásnak évi 1000 K-ra való felemelését s ezenkívül az egyesület anyagi erejéhez képest lehetőleg még külön támogatás nyújtását is. Ennek során *titkár* közli azt is, hogy ezen külön anyagi támogatás nyújtása céljára Dr. Dobránszky Béla alelnök úr az egyesület részére a sajtójából 10.000 K-t ajánlott fel, kéri tehát, hogy ezen ajánlat elfogadása tárgyában is határozzon a választmány.

Választmány Dr. Dobránszkynek a végrehajtó-bizottságba való bejelentését örömmel veszi tudomásul, szíves és nagylelkű ajánlatát elfogadja s a felajánlott összegnek az évi 1000 K tagsági díjjal együtt való megküldését elhatározza.

Jelenti végül *titkár*, hogy a budapesti m. kir. adófelügyelőség az egyesületnek azt a beadványát, amelyben ingó tőkéjének a vagyonváltásig fizetése alól való mentesítését kérelmezte, teljesíthetőnek nem találta. Miután ez a határozat sérelmes az egyesületre nézve, a *titkár* hivatal az a közigazgatási bírósághoz megfellebbezte. Jóváhagyólag tudomásul vétetett.

3. *Titkár* részletes adatokat sorol fel az egyesület lapjának a „Halászat”-nak előállítási költségeiről. Kimutatja, hogy a legutolsó hónapban fizetett egységárak és díjak szerint az évi nyomdaköltség 322.176, az évi címszalag 30.000, az évi papír 36.000, az évi szerkesztői és írói munkadíj 22.400 K, míg a lap hirdetései után várható körülbelül 35.000 K bevétel leszámításával a várható minimális kiadások kereken 376.000 K-ra rúgnak, így a lapnak 12 lap-példányból álló évfolyama kereken 540 koronájába kerül az egyesületnek; hogy tehát a lap kiadásában fennakadás be ne álljon s annak kiadása hosszabb időre biztosítsassék s mert méltánytalan volna, egyes tiszteletreméltó tagok áldozatkészségét állandóan igénybe venni, kívánatosnak tartaná, ha ezek a költségek az évi költségvetés összeállítására s a tagsági díjak megállapításánál figyelembe vétetnék. — A választmány ilyen értelemben határoz.

4. *Titkár* bejelenti az egyesület tagjai közé belépni kívánókat, nevezetesen: rendes tagként Sonkoly Sándor, Vadkerti Menyhért, ifj. Kiss Mihály halászos-Ó-Kécske, Meisitz Ferenc halász Dunaföldvár. Nevezettek a közgyűlés megerősítésének fenntartása mellett tagokul felvétetnek.

5. *Titkár* felolvassa a Budapesti Horgászok Egyesületének a beadványát, melybe kéri, hogy hivatalos közlemények számára a „Halászat”-ban állandóan némi teret engedélyezzen az egyesület.

Titkár javaslatához képest a választmány elhatározza, hogy a lehetőségekhez, illetőleg a lap terjedelméhez mérten készséggel tesz eleget az egyesület kérelmének.

6. *Zimmer Ferenc* részletes előadásban kifejti, hogy a kereskedelemügyi miniszter úr által legutóbb engedélyezett 30%-os tarifamérséklés a kereskedelem és a halászat érdekeit nem elégíti ki. Nélkülözhetetlenek tartja ugyanis, hogy a kedvezmény a teherárú szállítmányokra is kiterjesszessék, továbbá, hogy göngyöleg (a jég és víz) súlyából legalább 30% súlyengedmény (Freigewicht) biztosítsassék, illetőleg hogy a hordók és ládák visszaszállítására megfelelő díjkedvezmény rendszeresítsessék. Javasolja ennél fogva, hogy az elért kedvezmények kiterjesztése érdekében az egyesület sürgősen járjon el.

Többek hozzászólása után a választmány felkéri a tarifaügyben legutóbb eljáró bizottságot, hogy a szükséges adatok sürgős összegyűjtése után, a megfelelő lépéseket tegye meg.

7. *Titkár* jelenti, hogy a választmánytól kapott megbízás folytán az alapszabályokat a 77.000/1922. sz. B. M. rendeletnek megfelelően átdolgozta.

Pontról-pontra felolvassa a kész tervezetet, amelyet a választmány többek hozzászólása közben letárgyal, elfogad és a március hó 22-én tartandó közgyűlés jóváhagyása elé terjeszteni rendel.

8. *Corchus Béla* beszámol a törvény revíziója ügyében báró Inkey Pál, Dr. Dobránszky Béla, Corchus Béla és Zimmer Ferenc v. tagokból álló küldöttségnek a földművelésügyi miniszter úr által történt fogadásáról. Jelenti, hogy a miniszter úr teljes megértéssel és jóindulattal fogadta a küldöttséget s kilátásba helyezte, hogy az érdekeltésségnek, illetve az egyesületnek rövid időn belül alkalma lesz a törvénytervezettel foglalkozni s véleményének és javaslatainak kifejezését adni.

Örvendétes tudomásul szolgál.

Az ülést az Országos Kaszinóban társasvacsora követte, ahol a társaság Corchus Béla alelnököt a Kormányzó úr Öfömméltósága részéről ért kitüntetés alkalmából fehér asztal mellett is lelkesen ünnepelte.

S.

A Borsod-tisza halászati társulat f. év február hó 22-én Szabó Ignác társulati elnök elnöklétével Tiszakesziben tartotta évi rendező közgyűlését.

Tárgy sorozat előtt a közgyűlés elnök előterjesztésére néhai *Juhász János*, az időközben elhunyt társulati alelnök-igazgató érdemeit jegyzőkönyvileg örökölte meg.

Utána az elmúlt évi számadások helybenhagyása után kat. holdankénti 10 korona tagsági hozzájárulás mellett a költségvetést 29.618 korona kiadással és ugyanannyi bevétellel állapították meg, amelyből 9000 korona halászati kihágások feljelentőinek jutalmazására s az ártéri mélyedésekben rekedt halivadékok megmentésére esik. Emellett a jelenlévő tulajdonosok saját birtokaikon belül az összekötő árkok tisztántartását saját költségükön önként vállalták. A halalozás folytán megüresedett alelnök-igazgatói tisztségére általános helyesléssel és közfelkiáltással *Tornallyay József* tiszkeszi fődbirtokost választották meg.

Végül a közgyűlés elnök előterjesztése alapján tárgyalta az egyes bérleti szakaszok hasznobérének az 1918. évi hasznobérékhez viszonyítva 2000—3000%-os emelését célzó előterjesztését. Az előterjesztés jóváhagyása mellett a hasznobérek emelése iránt egyezkedés, esetleg bírói úton teendő lépések megtételével az elnökséget bízta meg.

S.

A haltenyészti és halértékesítő részvénytársaság alap-tőkéjét 40 millió koronára emelte fel. A rendkívüli közgyűlés beaválasztotta az igazgatóságba *gróf Benyovszky Móricot*, *gróf Széchenyi Gézá*t, *báró Papp Gézá*t és *Konkolv Thege Sándort*.

VEGYESEK.

A Tiszavirág biológijáról. A kir. magyar Természettudományi Társulat Állattani Szakosztálya f. é. február hó 9-én a Nemzeti Múzeum igazgatósági tanácstermében tartotta dr. Horváth Géza Nemzeti Múzeumi osztályigazgató elnöklésével 242. ülést, mely alkalommal dr. Unger Emil a halélettani kísérleti állomás adjunktusa „Adatok a Tiszavirág biológijának ismeretéhez” címen előadást tartott. Előadó több éven át tanulmányozta ennek a fontos folyóvízi haltápláléknak és horgászati csalinak életmódját és laboratóriumi kísérletei során sikerült a Tiszavirág (*Palingenia longicauda* Olivier) petéit is akváriumban kikelteni és a fiatal lárvák táplálkozását, növekedését tanulmányozni. A laboratóriumban a lárvák 4—6 hét alatt kelnek ki, 1 mm-nél valamivel hosszabbak, kopoltyúik csak később, az első héten fejlődnek ki. A kikelt kis lárvákat konzerválva rajzban és mikrografian, az azóta már felvések egy példányát pedig, mely fél centiméter hosszúra növekedett, elevenen is bemutatta. A lárvák tápláléka a Tisza iszapja és az abban levő szerves detritus. A kikelt lárvák csak addig uszálnak a vízben, amíg iszapra nem találnak, melybe azonnal befurakodnak s többé nem is mutatkoznak szabadon, mindaddig, míg 3 évig tartó fejlődésük során el nem érkezik a júniusban és olykor még júliusban is észlelhető rajzasi idejük, mikor a vízi életmóddal szakítva naponkint délután 5 óra tájban mint szárnyas rovarok kezdenek megjeleni, először csak a hímek, valamivel később a nőstények.

A híres „Tiszavirágra” vonatkozólag előadó érdekes megfigyeléseket közölt. Szerinte rendes és rendellenes rajzás különböztethető meg. A rendes rajzás alkalmával a hím és a nőstény rovarok tömeges megjelenése között legfeljebb egy óra a különbség, rendellenes rajzás esetén azonban (mint 1921. június 30-án és 1922. július 7-én volt észlelhető Szolnokon), a két nem tömeges repülése között 2, sőt több óra különbség is lehet, úgy hogy a hímek seregei tömegesen már a kora délután, a nőstények ellenben csaknem éppen abban az időben jelennek meg, mint más, rendes rajzás esetén (d. u. 6 óra után). A rendellenesség, mely úgy látszik évenként a rajzasi időszak vége felé következik be, tehát abban áll, hogy ilyenkor a hímek és nőstények csaknem teljesen külön időben rajzanak. A hímek rajzásakor még *nincsenek nőstények*, az utóbbiak repülésekor pedig *már majdnem valamennyi hím elpusztulva holtan úszik lefelé a Tiszán*, a két nem párzása tehát ilyenkor, szórványos kivételektől eltekintve, lehetetlenül válik s a peték legnagyobb részét megtermékenyítés nélkül jutnak a folyó vízébe.

Előadó annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a peték vagy a rovarvilágban nem éppen ritka szűz nemzés útján is kifejlődésre képesek, vagy pedig ilyen rendellenes rajzáskor a víz közvetítésével történik meg a megtermékenyítésük a már elhalt hím tiszavirágok vízbe jutott és ott talán még életképes ondósejtjeivel, mely sejtek a hímek rajzása után ilyenkor mindenesetre óriási mennyiségben lehetnek jelen a Tiszában, mint egy kivételes „nanoplankton”-t képezve ott.

Az egyirányban vonuló nőstények erejüket vesztve, naplemente felé a Tiszába hullanak s petéik lerakása után az utóbbiak ezzel a különös időszakos „nanoplankton”-nal a vízben való érintkezés következtében is megtermékenyülhetnek.

Érdekes, hogy Swammerdam hollandi természettudós ennek a kérésznek és rajzásának első tüzetes leírója, aki 1661-ben a Rajnán figyelte meg először ezt a jelenséget és a kérész párzásáról még egyáltalán nem tudott, ugyanígy képzelte a peték megtermékenyítését.

Hogy valóban igaz lehet-e ez ilyen rendellenes rajzások esetén, ezt a kérdést az előadó további vizsgálatokkal igyekezik majd tisztázni.

Az előadás a jelen volt szakemberek általános tetszésével találkozott.

Hivatalos árjegyzés. A budapesti vásárcsarnokok igazgatóságának jelentése szerint február hóban a felhozatal állandóan lanya volt, az árak eleinte emelkedtek, aztán megállapodtak, míg a hó utolsó részében ismét emelkedőben voltak.

Nagyban való eladásnál legfőképp csak az *élő ponty* volt forgalomban métermázsánként 45.000—100.000 K között; a hónap elején még *élő kárászt* is jegyeztek 15.000—30.000 K-val. *Jegelt* ponty szintén csak a hónap első felében fordult elő 30.000—60.000 korona árban; két tételben *harcsát* is forgalmaztak 80.000—140.000 korona között.

A kicsinyben való eladásoknál az árhullámzást kilogrammonként koronákban az alábbi összeállítás mutatja:

a) Édesvízi (élő) hal:	1923. február 3.		1923. március 2.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
Ponty, nagy	700—900	500—950	900—1100	500—1000
" kicsiny	600—700		600—900	
Harcsa, nagy	1600—1600	—	1800—1800	900—2200
" kicsiny	—	—	1600—1600	—
Csuka, nagy	800—1000	800—800	850—1000	700—900
" kicsiny	700—800		750—800	
Fogassüllő, dunai	—	—	—	—
Kárász	250—300	160—500	—	350—500
Compó	—	600—600	—	—
Márna	—	—	1200—1200	—
Keszeg	—	—	—	—
Kecsege, kicsiny	—	—	—	—
Apró, kevert hal	—	—	—	—
b) Édesvízi jegelt (nem élő) hal:				
Ponty, nagy	650—850	360—700	700—900	400—00
" kicsiny	500—550		500—650	
Harcsa, nagy	2000—2500	1000—2000	2400—2800	1700—2700
" kicsiny	1200—1600		1560—1600	
Csuka, nagy	800—1000	400—700	800—900	400—700
" kicsiny	600—600		700—800	
Fogassüllő, dunai	—	—	—	—
I. Fogassüllő, balatoni nagy 3 kg.-on felül	2200—2500	—	—	—
II. Fogassüllő, balatoni nagy 2-3 kg.-os	1600—1600	1000—1200	3000—3000	—
III. Fogassüllő, balatoni kicsi 45 cm. h. feljebb	—	—	—	—
IV. Fogassüllő, balatoni kicsi 35 cm. h. feljebb	—	—	—	—
Keszeg, balatoni	300—300	—	—	—
Garda, balatoni	—	—	—	—
Kárász	1200—1200	200—400	—	200—300
Compó	—	—	—	—
Márna	600—600	—	800—800	600—800
Keszeg	110—110	100—200	—	100—200
Pisztráng	—	—	—	—
Kecsege, nagy	—	—	—	—
" kicsiny	—	—	—	—
Sőreg	2500—2500	—	—	—
Apró, kevert hal	—	100—360	—	100—360

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Aszód, N. E. A Dunának fővárosi részére a horgászó jegyeket a kerületi előljáróságok adják ki; tessék tehát azok valamelyikéhez fordulni.

A lap kiadásáért felelős: Répássy Miklós

Eladó pontyivadék

A Taranyi bérgazdaságnál néhány métermázsa **3 dekás pontyivadék** kapható.

Posta: Tarany, Somogy megye. Sürgöny-cím: **Taranyi gazdaság, Nagyatád.**

Telefon: Nagyatád 29.

Gyorsnövésű nemesített nasici pontyivadékok és tenyészharcsát

a jelentkezés sorrendjében márciusi átvételre, közvetlen a nasici vagy a felsőcikolai tógazdaságból átvéve, **szállít:**

Halértékesítő Részvénytársaság
Budapest, V., Széchenyi-utca I. szám

Telefon: 154—44, 154—45

Halértékesítő Részvénytársaság

halnagykereskedés

Árusító hely: **Budapest, IX., Központi vásárcsarnok**

Telep és iroda: **Budapest, IX., Csarnok-tér 5.**

Telefon nappal: **József 113—54.**

Telefon éjjel: **József 49—06.**

Központi iroda: **Budapest, V., Széchenyi-utca 1.**

Telefon: **154—44, 154—45.**

MEGVESSZŐK tógazdaságok egész haltermését, **SZALLITUNK** a Magyar Tógazdaságok részvénytársaság kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh és hajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más **tenyészhalat** és megtermékenyített **fogassüllőikrát**, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle **haltakarmányt**.

IFJ. SINGHOFFER ÁGOSTON és TÁRSAI

HALNAGYKERESKEDÉS

CZÉGTULAJDONOS:

HALTENYÉSZTŐ ÉS HALKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Raktár és kereskedelmi iroda: BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCZA 3. SZ.

TELEFON: nappal: József 48-48, éjjel: 54-04.

Központi iroda: BUDAPEST, V., BÉLA-UTCZA 8. TELEFON: 79-46.

Halászhálók

legjobb minőségű, 3—2-sodratú, hosszúságú kenderfonalból készült, úgyszintén halászkötelek, ísleng, horog, halászczeárnák készen és megrendelésre kaphatók

Hirschfeld Ármin
Debreczen, József kir. herczeg-u. 38.

Hollandiai háló,

inslég, patentczérna,

halászkötél, zsinag, fonál, varsa,

készen és megrendelésre

ismét állandóan kapható:

ÁDÁM MIKSA, BUDAPEST,
IV., FERENCZ-JÓZSEF-RAKPART 6.

TELEFON: József 61-48.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Csongrád község a tulajdonát képező mintegy 200 holdnyi kiterjedésű halastó

halászási jogát

f. évi július 1-től hat évre haszonbérbe adja.

E célból versenytárgyalást hirdet.

A tó a község közvetlen közelségében terül el, műút és vasút mellett.

A tóban ponty, süllő, harsca, kárász és keszegék vannak.

Ajánlatok f. év április 15-ig zárt borítékban Csongrád község előljárásihoz címelve adhatók be.

Óvadékul az ajánlati összeg 10%-a készpénz vagy óvadékképes értékpapírokban egyidejűleg a községi pénztárban helyezendő el.

Részletes föltételek az előljárásihoz megtekinthetők. Vidékiek levélben kérhetik, levélbélyeg mellékletével.

Csongrád, 1923. február 26-án.

László
jegyző

Forgó
bíró

Halászati és gazdasági felszerelések: halászcsonakok, haltartók, csónakbárkák, apaesutok, nádvagókések, csákyák, húzó- és kormányevézók (kórisfából), sport- és luxuscsónakok, evezők.

Kötélárúk: ruhaszáritókötel, rudalókötel, nyakló, marha- és borjúkötel, istráng, szántógyeplő, nyereg stb. gyártása és eladása:

HIRMANN ISTVÁN ipartelepei, VÁC

Körsdi-út 52. (vasut mellett). Telefon: 72. Központi iroda: Budapest, V., Alkotmány-utca 20. Telefon: 179-51

(Munkavezető: SINGHOFFER M. JÓZSEF halászmester).

Kérjen árajánlatot!

Az árúk kiválóságáról személyesen meggyőződhet!

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsza élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, BUDAPEST, Központi vásáresarnok. Telefon: József 48—94